

Agendanr.:

Voorstelnr.: RB2016005

Onderwerp: Kadernota In Control of Alcohol en Drugs 2016-2020

Programma: Programma 4: Sociale samenhang

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 19 januari 2016

Probleemstelling

Vraagstelling - probleemstelling

Voor de periode 2016-2020 is een nieuwe Kadernota In control of Alcohol & Drugs opgesteld. De regio Alkmaar heeft aangegeven voorlopig deel te nemen tot en met 2018. De raad wordt gevraagd de Kadernota vast te stellen.

Toelichting

De Kadernota voor het programma 'In Control of Alcohol & Drugs 2016-2020 is tot stand gekomen in samenwerking met de gemeenten in Noord-Holland Noord. De afgelopen jaren is het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren onder de 16 jaar afgenomen. De startleeftijd waarop jongeren alcohol drinken is gestegen. Ouders zijn zich bewuster geworden van de risico's. De naleving van leeftijdsgrenzen door alcoholverstrekkers is licht gestegen. Positieve ontwikkelingen dus, maar we zijn er nog niet.

Onderzoek van de GGD, ervaringen van de GGZ, Veiligheidsregio NHN (ambulanceritten) en Brijder Verslavingszorg bevestigen het beeld dat onder grote groepen jongeren in de regio Noord-Holland Noord nog steeds sprake is van problematisch alcohol en/of drugsgebruik. Het gaat dan met name om de groep vanaf 16 jaar. Het beeld laat zien dat er sprake is van zorgelijk alcohol- en drugsgebruik op jonge leeftijd, een toename op gebied van harddrugsgebruik, met name als het gaat om ecstasy. Dit beeld sluit aan op landelijke cijfers in drugsmonitor van het Trimbos. Recent is het jaarbericht 2015 gepresenteerd.

Resultaten van recent onderzoek met 'mysteryshoppers' leveren een teleurstellend beeld op als het gaat om de naleving van regels voor de verkoop van alcohol aan jongeren. Gemiddeld is in onze regio meer dan 70% van aankoopogingen door jongeren onder de zestien jaar succesvol. (Heerhugowaard zelf was daarop wel een succesvolle uitzondering, in "slechts" 30% van de gevallen werd aan jongeren onder de 18 jaar drank verkocht.)

Het aantal jongeren dat in het ziekenhuis wordt opgenomen als gevolg van alcoholvergiftiging is nog steeds te hoog.

Accentverschillen met vorige programma

Met deze inzichten hebben de drie stuurgroepen in de subregio's in Noord-Holland Noord, de Kop van Noord-Holland, Regio Alkmaar en West-Friesland, aangegeven door te willen gaan op de ingeslagen weg. De aanpak borduurt voort op het programma van de afgelopen periode. We richten ons op de jongeren en jongvolwassenen tot en met 23 jaar en op hun omgeving.

Er zijn echter wel accentverschillen. Er komt meer focus op het drugsgebruik, met name cannabis en partydrugs. We willen ook lokaal meer maatwerk zien in de interventies en met de lokale stakeholders in overleg gaan over het nog op te stellen uitvoeringsprogramma voor 2016. Van belang is de dat lokale en regionale programma's elkaar versterken, maar binnen de regionaal gestelde kaders.

Voortborduren op de huidige aanpak

De projecten over alcohol- en drugsgebruik hebben een gemeenschappelijk doel: toenemende bewustwording onder jongeren, ouders en alcoholaanbieders over de risico's en gevolgen van alcoholgebruik onder jongeren. De ervaring heeft geleerd dat de aanpak van alcohol- en drugsproblematiek, met inzet van de ketenpartners, op een geïntegreerde wijze dient plaats te vinden. De aansturing en uitvoering van het programma zetten we daarom voort. In alle drie subregio's blijven de stuurgroepen met werkorganisaties in stand.

Om het drinkgedrag te veranderen zetten we in op drie pijlers, te weten sociale norm, naleving en handhaving. Ouders zijn een onmisbare schakel in de aanpak. Zij zijn immers de eerstverantwoordelijke voor het opvoeden van hun kinderen. Hun steun is hard nodig. Uit onderzoek is immers gebleken dat het stellen van grenzen door ouders helpt in het uitstellen van alcohol- en drugsgebruik door jongeren. Maar het gaat niet alleen om ouders. Ook leraren, ondernemers, vrijwilligers van verenigingen hebben een verantwoordelijkheid. Evenals de jongeren zelf. De overheid heeft daarin een faciliterende rol. Last but not least is het aan de overheid om zo nodig handhavend op te treden.

Het nieuwe beleid is integraal afgestemd met de gemeenten in Noord-Holland Noord en diverse relevante in- en externe partijen en heeft daardoor veel (intern en extern) draagvlak.

Wat willen we bereiken?

De ervaringen leren dat er sprake is van alcoholproblematiek én drugsproblematiek die, met inzet van dezelfde ketenpartners, een geïntegreerde aanpak verlangen. We richten ons op twee aspecten:

Gezondheid:

De negatieve gevolgen van alcoholgebruik op de gezondheid vermijden en beperken. Dit richt zich voornamelijk op de schadelijke effecten bij jongeren.

Sociale Veiligheid:

Het voorkomen en beperken van maatschappelijke en fysieke schade en overlast als gevolg van alcohol- en drugsverstrekking en -gebruik.

Om dit te bereiken heeft het programma In Control of Alcohol & Drugs de volgende doelstellingen:

1. Geen alcohol onder de 18 jaar, beperken van overmatig alcoholgebruik tussen 18-23 jaar;
2. Geen drugs tot en met 23 jaar;
3. Bijdragen aan het beschermen van de individuele (psychische en fysieke) gezondheid;
4. Het vergroten van sociale en maatschappelijke veiligheid;
5. Terugdringen van maatschappelijke schade en kosten.

Dit gaan we doen door:

- a. Vergroten van bewustwording over gezondheidsrisico's van alcohol- en drugsgebruik door jongeren en jongvolwassenen;
- b. De doelgroep in eigen kracht zetten om gezonde keuzes te maken;

- c. Investeren in vroegsignalering door personen/instaties die werken met jongeren;
- d. Weerbaarheid van jongeren te vergroten (Nee kunnen zeggen);
- e. Ouders/ verzorgers van jongeren tot 18 jaar handvatten geven om middelengebruik te herkennen maar ook weten wat de gezondheidsrisico's zijn en het gesprek er over aangaan met hun kind;
- f. Terugdringen van de beschikbaarheid van alcohol en drugs (softdrugs mogen alleen worden verkocht in coffeeshops);
- g. Aanspreken van alcoholverstrekkers om de naleving van de leeftijdsgrens te verbeteren;
- h. Inzetten op psychische gezondheid;
- i. Handhaven van excessen.

De organisatie

De regionale Commissie Jeugd en Sociale Veiligheid (Commissie CJSV) is bestuurlijk verantwoordelijk voor het regionale programma In control of alcohol & drugs en de uitvoering hiervan. In de commissie zijn de besturen van gemeenten, politie, Openbaar Ministerie en GGD HN vertegenwoordigd. De commissie bewaakt de voortgang; stemt af tussen de subregio's en stuurt op resultaat.

De bestaande subregionale stuurgroepen verzorgen afstemming tussen de betrokken gemeenten, sturen op de integrale en samenhangende uitvoering en organiseren de noodzakelijke menskracht bij gemeenten. Zij kunnen de gemeenten vragen, al dan niet op ad hoc basis, personele capaciteit beschikbaar te stellen voor deelname aan werk- of projectgroepen en/of het voorbereiden en/of uitvoeren van speciale opdrachten die uit de kadernota voortvloeien. De stuurgroepen stellen jaarlijks uitvoeringsplannen en bijbehorende begroting vast.

Uitvoeringsplan 2016: lokaal maatwerk en participatie

Na de vaststelling van de Kadernota wordt jaarlijks per subregio een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin onderdelen van dit kader terugkomen. In deze jaarlijkse programma's wordt aangegeven hoe uitvoering wordt gegeven aan de kaders opgenomen in deze programma's en wordt onderscheid gemaakt in going concern taken en projectmatige inzet.

In Heerhugowaard zetten we in op veel lokaal maatwerk en hechten we aan grote inbreng van het lokale veld: scholen, verenigingen, ondernemers en jongeren zelf. Sinds vorig jaar is na overleg met de Voortgezet Onderwijs (VO)-scholen en het jongerenwerk besloten tot inzet van een structureel preventief programma "Veilig Puberen" met alle betrokkenen.

Veilig puberen is een meerjarenaanpak om kinderen voor te bereiden op een veilige puberteit mbt grenzen stellen, weerbaarheid en keuzes maken. Door internet, smartphones en sociale media is het omgaan met elkaar makkelijker geworden, maar een verkeerde keuze kan kinderen en jongeren in de problemen brengen en lang achtervolgen. Ouders, leerkrachten en docenten weten vaak totaal niet met wat en wie ze in aanraking komen. Het accent van het programma ligt op onbezorgd plezier hebben in vriendschap en seksualiteit. De focus is om respect te hebben voor hun eigen en andermans grenzen. Op alle scholen in het voortgezet onderwijs is een plan op maat gemaakt voor leerlingen, ouders en docenten. Aanvullend op het schoolprogramma. Ook worden op 13 basisscholen in 2015/16 leerlingen van groep 8 en hun opvoeders betrokken. Vanaf 2016/17 gaan alle basisscholen meedoen.

Omgaan met alcohol en drugs is een thema dat thuishoort in het integrale plan Veilig Puberen. Het uitvoeringsprogramma alcohol en drugs zal vooral een lokaal karakter krijgen, zodat dit integraal opgepakt kan worden in Veilig Puberen. De jeugdverpleegkundige verbonden aan de

scholen, zal een belangrijke rol gaan spelen in het actualiseren van het plan Veilig Puberen en uitvoering van Alcohol en Drugsbeleid.

Evaluatie

Zoals de afgelopen jaren gebruikelijk was zullen we ook in de toekomst de resultaten willen meten.

Evaluatie vindt plaats door de GGD door E- MOVO onderzoeken in groepen 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. Het eerstvolgende onderzoek vindt plaats in 2016. Ook gebruiken we de cijfers van de Veiligheidsregio wat betreft aantal alcohol- en drugsintoxicaties. De raad wordt hierover actief geïnformeerd.

Financiële gevolgen

Met de uitvoering van deze kadernotitie zijn personele en materiële kosten bij met name de uitvoeringpartners gemoeid. Deze kosten zijn begroot op totaal ca. € 300.000 voor heel Noord-Holland Noord. De feitelijke kosten zullen per jaar verschillen, al naar gelang de uitgevoerde activiteiten. De ervaring leert dat deze kosten gedekt kunnen worden wanneer gemeenten per inwoner een bedrag van € 0,50 beschikbaar stellen. In de gemeentelijke begroting voor 2016 is dit bedrag reeds opgenomen.

Juridische gevolgen

Er zijn geen juridische effecten voor de APV. Het plan past binnen het vigerende beleid (gezondheidsbeleid).

Samenvatting

Voor de periode 2016-2020 is een nieuwe Kadernota In control of Alcohol & Drugs opgesteld. De regio Alkmaar heeft aangegeven voorlopig deel te nemen tot en met 2018. De raad wordt gevraagd de Kadernota vast te stellen. Na de vaststelling van de Kadernota wordt jaarlijks per subregio een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin onderdelen van dit kader terugkomen. In de regio Alkmaar zetten we in op veel lokaal maatwerk en in Heerhugowaard onder andere op aansluiting op het programma Veilig Puberen. In deze jaarlijkse programma's geven we aan hoe we uitvoering geven aan de kaders opgenomen in dit programma's en maken we onderscheid in going concern taken en projectmatige inzet.

Voorstel / besluit:

De Kadernota 'In Control of Alcohol Drugs 2016-2020' vast te stellen.

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
E201601195	Kadernota In Control of Alcohol en Drugs 2016-2020

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Voor	
Tegen	

Nr.: RB2016005

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelet op artikel 13 van de Wet Publieke Gezondheid;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 januari 2016;

gelet op het advies van de commissie Maatschappelijke ontwikkeling d.d. 4 februari 2016;

b e s l u i t

De Kadernota 'In Control of Alcohol Drugs 2016-2020' vast te stellen.

Heerhugowaard, 23 februari 2016

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,